Oğlan ve Küçük Semender

Aysel Banu YAVUZAL

Oğlan ve Küçük Semender

Aysel Banu YAVUZAL

Parlak bir pazartesi sabahı, oğlan kırmızı sırt çantası zıplayarak okula yürüdü. Adı Sam'di ve yol boyunca her şeye bakmayı çok severdi. Ne olur ne olmaz diye sarı yağmur çizmelerini giymişti. Bugün, okul çitinin arkasından kıvrılan, daha önce hiç görmediği küçük bir patika fark etti. "Bu nereye gidiyor?" diye merak etti, ela gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Sam, uzun otların ve vızıldayan arıların yanından geçen küçük patikayı izledi. Sonunda, akşam yemeği tabağı gibi yuvarlak, gökyüzünün altında parlayan küçük bir gölet buldu. Suyun üzerinde yeşil bitkiler yüzüyor, üstünde yusufçuklar uçuşuyordu. Sam yavaşça çömeldi, çilli burnu neredeyse suyun yüzeyine değiyordu. Sığ sularda minik bir şey kıpırdadı.

Suda, Sam'in parmağından daha uzun olmayan küçük bir semender yüzüyordu. Zeytin kahverengi derisinde bir sıra turuncu leke vardı ve altın rengi karnı güneş ışığında parlıyordu. İnce yüzgeçli kuyruğunu bir çırpışta sallayıp sapların arasından hızla geçti. Sam öyle geniş gülümsedi ki ön dişlerindeki küçük boşluk görünüyordu. "Merhaba, minik dostum," diye fısıldadı.

Ertesi gün Sam sınıfına göletten bahsetti. Bayan Reed yuvarlak gözlüklerini burnunun üstüne itti ve parlak gülümsemesiyle gülümsedi. "O gölet bir sulak alan," dedi, "ve sulak alanlar hayat doludur." Siyah saçları düzgün bir topuz yapılmıştı ve cebinden bahçe eldivenleri görünüyordu. "Hadi birlikte ziyaret edelim," dedi.

Bütün sınıf, kanvas güneş şapkasıyla Bayan Reed'in yanında gölete yürüdü. Çocuklar bakmak için eğildiler ama semenderler çamurlu kenarların altına saklanmışlardı. "Nereye gittiler?" diye sordu bir kız. Sam işaret etti. "Saklanmak için bitkilere ihtiyaçları var," dedi. "Ama burada artık pek fazla yok." Bayan Reed yavaşça başını salladı. "Haklısın, Sam."

Bayan Reed, gölette bir zamanlar birçok yerli bitki olduğunu açıkladı. Uzun zaman önce, bazıları yanlışlıkla temizlenmişti. Bitkiler olmayınca su bulanıklaşmış ve küçük canlılar güvenli saklanma yerlerini kaybetmişti. "Bunu düzeltebilir miyiz?" diye sordu Sam, sarı çizmeleri çamura yumuşakça gömülürken. "Evet," dedi Bayan Reed. "Birlikte, düzeltebiliriz."

O hafta sınıf bir plan yaptı. Bayan Reed, su kılıcı ve ok başı gibi isimleri olan yerli gölet bitkilerinden tepsiler getirdi. "Bunlar buraya ait," dedi. Çocuklar sırayla onları sığ suya diktiler, her kökün etrafındaki çamuru nazikçe bastırdılar. Sam kendi eliyle üç bitki dikti ve yeşil yaprak desenli gömleğine gölet suyu sıçradı.

Ondan sonra her gün Sam göleti kontrol etti. Yeni bitkilerin yerleşmesini ve suyun berraklaşmasını izledi. Sonra bir sabah, küçük semenderi yeniden gördü, taze yeşil sapların arasından kayıyordu. Turuncu lekeleri her zamankinden daha parlak görünüyordu. Sam içi ısınmış ve mutlu hissetti, sanki bir dostunun sıcacık bir yatak bulmasına yardım etmiş gibiydi.

Kısa süre sonra gölet değişmeye başladı. Minik su böcekleri yüzeyde hızla kayıyor, sazlıklardan kurbağalar vıraklıyordu. Kuşlar su içmeye ve sıçratmaya geliyordu. Küçük semenderler hızlı zikzaklarla yüzüyor, yaprakların arasında birbirlerini kovalıyorlardı. Sam dört semender saydı, sonra beş. "Gölet çok hareketli!" dedi Bayan Reed'e, sevinçle zıplayarak.

Bayan Reed sınıfla birlikte göleti görmeye yine geldi. "Şu hayata bakın," dedi, yuvarlak gözlükleri parlıyordu. "Küçük sulak alanlar küçük görünebilir ama birçok canlı için büyük yuvalardır." Çocuklar defterlerine gölet hakkında yazdılar. Sam, turuncu lekeleri ve altın rengi karnıyla küçük semenderi çizdi, ona minik bir gülümseme ekledi.

Bir öğleden sonra okula şiddetli yağmur yağdı. Sam matematik dersi boyunca göleti düşünüp endişelendi. Bulutlar dağılınca sarı çizmeleriyle su sıçratarak dışarı koştu. Gölet dolmuş ve çamurlanmıştı ama yeni bitkiler toprağı yerinde tutuyordu ve su çoktan berraklaşmaya başlamıştı. "Güvendeler," diye fısıldadı.

Sam küçük semenderi bir yaprağın üzerinde dinlenirken gördü, sakin ve hareketsizdi. Küçük yuvarlak gözlerini ona kırptı, sonra bitkilerin arasına dalıp gitti. Sam o anda önemli bir şey anladı. Küçük bir gölet bile, şefkatli ellerle bakıldığında, ihtiyacı olan canlılar için bir yuva olabilir. Kendine onu korumaya devam edeceğine söz verdi.

Sınıf, "Lütfen göletimize ve semenderlerimize sahip çıkalım" yazan bir tabela yaptı. Sam üzerine turuncu lekeli bir semender çizdi. Bayan Reed onu patikanın yanındaki bir direğe astı. Artık yoldan geçen herkes sulak alanı ve minik komşularını okuyabilirdi. Sam, çizmeleriyle birlikte onun bekçilerinden biri olmaktan gurur duydu.

Yaza gelindiğinde gölet yeşil ve şarkılarla doluydu. Semenderler büyümüştü ve önceden olduğundan çok daha fazlaydılar. Sam sık sık okuldan sonra çimenlere oturur, taş gibi sessizce, altın karınların güneşte parıldamasını izlerdi. Küçük bir keşfin bütün sınıf için nasıl harika bir şeye dönüştüğünü düşünürdü.

Sam, doğaya yardım etmek için büyük bir ormana ya da geniş bir göle ihtiyacın olmadığını öğrendi. Bir okulun arkasındaki küçük bir sulak alan da aynı derecede değerli olabilir. Her bitki, her semender, her su sıçraması önemlidir. Bitkiler yeniden büyüyünce gölet yine hareketli ve sağlıklı oldu, hayatla uğulduyordu. Ve oğlan ile küçük semender bütün bunların bir parçasıydı.

Artık Sam göletin yanından geçerken aralıklı dişleriyle gülümsüyor. Semenderlerin sapların arasında güvenle saklandığını ve sulak alana bakıldığını biliyor. "Küçük yerler önemlidir," diyor soran herkese. Ve suyun bir yerinde, küçük bir semender kuyruğunu sallıyor, sağlıklı bir göletin altın ışığında yuvasına yüzüyor.